

Beskyttelsesutstyr: frakk, munnbind, åndedrettsvern, sko (rombundet)

D29566

Utgave:
7.02Gjelder fra:
05.02.2024

Side 1 av 5

Hensikt og omfang

Sikre korrekt bruk av beskyttelsesutstyr.

Beskytte personalet mot smitte og hindre smitteoverføring til pasienter og mellom pasienter.

Ansvar/målgruppe

Avdelingsledelsen har ansvar for at prosedyren gjøres kjent og at beskyttelsesutstyret er tilgjengelig på plass. Den enkelte ansatte har ansvar for at prosedyren etterleves i praksis. Gjelder for alle ansatte med pasientkontakt, ved vanlig pasientstell, skylleromsarbeid, transport av skittentøy og avfall, ved stell av smitteførende pasienter.

Handling

Beskyttelsesfrakk:

Beskyttelsesfrakk skal være engangs og ha lange ermer med mansjett rundt håndledd, åpning bak og gå nedenfor knærne. Det finnes to typer; vannbestandig beskyttelsesfrakk (smittefrakk) og vannavvisende beskyttelsesfrakk (stellefrakk).

Brukes for å beskytte arbeidsuniformen og hud ved undersøkelse, pleie og behandling av pasienter, arbeid i desinfeksjonsrom, smittevask, urene soner og ved annet urent arbeid.

Hvis det forventes store mengder sprut/søl, brukes vannbestandig beskyttelsesfrakk eller beskyttelsesfrakk med plastforkle over. Dette gjelder både ved pasientrettet arbeid og ved håndtering av utstyr eller renhold som kan forårsake sprut/søl.

Samme beskyttelsesfrakk skal ikke brukes av mer enn én person eller til mer enn én pasient.

Utfør alltid håndhygiene (hånddesinfeksjon og/ eller håndvask) etter at frakken er tatt av.

Plastforkle

Kan brukes ved enkle tilrettelagte stell, samt ved behov utenpå en stellefrakk.

Det skal kastes umiddelbart etter bruk.

Stellefrakk

Brukes i forbindelse med stell av pasient i seng, arbeid i desinfeksjonsrom og ved annet urent arbeid.

Smittefrakk

Brukes i forbindelse med pleie og behandling av pasienter med mistanke om eller bekreftet smittsom sykdom.

- Det brukes gul engangsfrakk med lange ermer, mansjett og lukning bak.
- Frakken **skal kun** brukes på isoleringsrommet

- Smittefrakk som tas av etter bruk og kastes som smitteavfall når den er synlig tilsølt. Smittefrakk som ikke er synlig tilsølt/flekker kastes i restavfall.
- Vurder i hvert enkelt tilfelle om pårørende bør bruke smittevernutstyr som personalet. Personalet har ansvar for å instruere pårørende i på- og avkledning av smittevernutstyr. Samt utførelse av håndhygiene.

Engangshansker

Hansker er ingen absolutt barriere mot gjennomtrengning av mikroorganismer. De kan ha mikroskopiske hull før bruk, og hull kan oppstå under bruk. Forurensning av hendene kan også skje når hanskene tas av.

Desinfiser eller vask hendene før hanskene tas ut av esken.

Bruk av hansker skal knyttes til konkrete arbeidsoppgaver, som for eksempel kontakt med organisk materiale, kjent eller misstanke om smitte, håndtering av kjemiske stoffer. De skal tas på like før prosedyren starter og kastes straks den er avsluttet.

Arbeid fra rent til urent.

Skift hansker dersom de er blitt forurenset og man etterpå skal videre med en renere del av samme prosedyre.

Berør færrest mulig flater og gjenstander med hansker.

Berør ikke ansiktet med hansker.

Unngå å berøre eller justere annet beskyttelsesutstyr med hansker.

Skift hansker under bruk hvis det går hull på dem og hvis de blir sterkt tilsølte.

Hansker skal ikke vaskes eller desinfiseres.

Beskyttelse av munn og nese; munnbind (ansiktsmaske)

Munnbindet skal være godt tilpasset og dekke/tette over munn og nese.

Dersom man har skjegg og bruker munnbind eller åndedrettsvern vil man ikke kunne oppnå forventet beskyttelse, se plansje under.

Facial hair and FFP3 respirators

*Ensure that hair does not cross the respirator sealing surface

For any style, hair should not cross or interfere with the respirator sealing surface. If the respirator has an exhalation valve, hair within the sealed mask area should not impinge upon or contact the valve.

Adapted from The Centers for Disease Control and Prevention, The National Personal Protective Technology Laboratory (NPPTL), NIOSH. Facial Hair and Fitting Flexible Respirators. 2017. Available online at <https://www.cdc.gov/niosh/npp/RespiratorFittingFacialHair.html>. Accessed 26/02/2020.

Medisinsk/kirurgisk munnbind med knytebånd (type II og IIR) benyttes:

- ved kontakt med mistenkt / bekreftet smitteførende pasient
- ved forventet søl / sprut av blod, luftveissekret og andre kroppsvæsker
- ved arbeid med pasienter med nedsatt immunforsvar
- ved intern/ekstern transport/opphold av mistenkt/bekreftet smitteførende pasient med luftveissymptomer.

Under bruk

- Berør ikke munnbindet under bruk.
- Munnbind er til engangsbruk. Det skal ikke tas av og på, og ikke henge rundt halsen.
- Dersom munnbindet blir utsatt for direkte sprut eller blir synlig tilsølt på utsiden, skal det skiftes.
- Det er ingen spesiell grense for brukstid for munnbind, men det bør skiftes hvis det blir gjennomvått.

<p>Ta på munnbind:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tilpass nesebøylen over neseryggen slik at munnbindet ligger tett mot huden (også i overgangen mellom nesen og kinnet). 2. Knyt øverste festebåndet først. Det skal gå over ørene og knyttes høyt oppe på bakhodet. 3. Knyt deretter nederste festebånd under ørene og bak nakken. 4. Festebånd skal ikke krysse hverandre. 	<p>Ta av munnbind:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Knyt opp eller riv av festebåndene og fjern uten å berøre selve munnbindet. 2. Kastes direkte i avfall. 3. Utfør håndhygiene. <p>Ved bruk av fullt smittevernbekledning, er munnbind det siste man tar av seg.</p>
---	---

P3-maske/åndedrettsvern

Åndedrettsvern; FFP2 og FFP3, brukes for å beskytte helsearbeideren mot inhalasjon av dråpekjerner med størrelse 0,1 mm (10µm), og der konsekvensen av infeksjon kan bli alvorlig. Eksempel på åndedrettsvern som er tilpasset helsesektoren er 3M Aura 1883+, denne beskytter mot smitte begge veier.

Arbeidstilsynet anbefaler maksimalt 3 timer samlet brukstid.

<p>Ta på åndedrettsvern</p> <p>1. Sett åndedrettsvernet over nese/munn og trekk én strikk av gangen over hodet, øvre strikk først. Øvre strikk skal gå over ørene, nedre strikk skal gå like under ørene og strikkene skal ikke krysse hverandre. De skal ligge flatt mot hodet og ikke være vridd. Justér den øvre og nedre delen av</p>	 <p>Lekkasjetest: eHåndbok - Bruk av åndedrettsvern ved luftsmitte (ous-hf.no)</p>	<p>Ta av åndedrettsvern</p> <p>Åndedrettsvernet tas av etter at man har forlatt rommet der det er risiko for inhalasjonssmitte.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ta av hansker og smittefrakk og eventuelt hette og desinfiser eller vask hendene før åndedrettsvernet tas av. 2. Ta en ny ren hanske på den ene hånden, hold åndedrettsvernet på plass med denne og bøy hodet
--	---	--

<p>masken, slik at den sitter behagelig.</p> <p>2. Tilpasning: -----> Form nesebøylen nøye over nesen. Tilpassing skal gjøres med begge hender ved å presse peke- og langfingre samtidig mot begge sider av neseryggen ovenfra og nedover mot kinnet (ikke nedenfra og opp). Trekk nedre kant godt inn under haken. Bruk gjerne speil for å kontrollere at åndedrettsvernet sitter riktig..</p>	<p>litt forover mens strikkene løftes/trekkes over hodet med den andre hånden.</p> <p>3. Kast åndedrettsvernet som smitteavfall.</p> <p>4. Desinfiser eller vask hendene.</p>
---	---

Åndedrettsvern bør ikke benyttes av personer med skjegg, eller som er ubarberte. Skjegg lager mange lekkasjer i kanten mellom maske og ansikt, og gir derfor ikke forventet beskyttelse. Personer med skjegg må bruke helmaske. For FFP3 må det være helt tett, og da er testing av lekkasje veldig viktig.

CDC angir følgende om skjegg ([To Beard or not to Beard? That's a good Question! | Blogs | CDC](#)): *In fact, some studies have shown that even a day or two of stubble can begin to reduce protection. Research tells us that the presence of facial hair under the sealing surface causes 20 to 1000 times more leakage compared to clean-shaven individuals.*

Øyebeskyttelse (Beskyttelsesbriller / visir)

- Brukes ved prosedyrer og pasientstell, uavhengig av isoleringsregime, der man kan bli utsatt for søl og sprut av blod og/eller andre kroppsvæsker.
- Brukes ved operative inngrep der det er fare for mye blodsøl.
- Brukes ved suging av nedre luftveier.

Hårbeskyttelse (lue / hette)

Brukes for å hindre at hårstrå og andre partikler faller ned under f. eks pasientstell / behandling ved rene eller sterile prosedyrer og operasjoner.

Brukes ved fare for sprut og søl, og i henhold til smitteregimene.

Skal dekke alt hår og ører.

Rombundne sko

Rombundne sko er vanligvis ikke nødvendig. Ved tilstander med store mengder søl av blod eller kroppsvæsker på gulvet, f. eks. ved uttalt oppkast, kan det være aktuelt med rombundne sko. Disse bør kunne tas på og av uten bruk av hendene, og må kunne tåle rengjøring og desinfeksjon enten manuelt eller i en vaskedekontaminator beregnet for sko. Skoovertrekk skal **ikke** benyttes.

Referanser

[EX.01.02-02](#)

[EX.01.02-03](#)

[Håndhygiene - hånddesinfeksjon og håndvask](#)

[Basale smittevernrutiner - Usterile engangshansker](#)

Utgave: 7.02	Beskyttelsesutstyr: frakk, munnbind, åndedrettsvern, sko (rombundet)	D29566 Side 5 av 5
-----------------	---	-----------------------

[EX.01.07-06](#)

[Plakat smittevernustyr - TA PÅ](#)

[EX.01.07-07](#)

[Plakat smittvernustyr - TA AV](#)

[CDC To Beard or not to Beard? That's a good Question! | Blogs | CDC](#)
[eHåndbok - Bruk av åndedrettsvern ved luftsmitte \(ous-hf.no\)](#)
NSH NIPCM Chapter 2 - Transmission Based Precautions (TBPs)